

8. Про судову експертизу: Закон України від 25 лютого 1994 року № 4038-ХІІ. (із змінами і доповненнями, внесеними законами України станом на 01.01.2021 року). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12#Text>

9. Стрілець Г.О. Генезис системи судово-експертних установ у Україні та напрямки їх діяльності : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.09 / Г.О. Стрілець. – К., 2009. – 16 с.

УДК 340.13:347.471

Рудецька П. А.

студентка Національного університету

«Одеська юридична академія»

Керівник: доцент кафедри міжнародного

та європейського права, к.ю.н., доцент

Національного університету

«Одеська юридична академія»

COVID-19 ТА ПРИНЦИПИ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА: ТОЧКИ ПЕРЕТИНУ

Сучасні міжнародні відносини займають важливе положення у світі завдяки своєму історичному розвитку. Розвиток міжнародних відносин сприяє становленню міжнародного права, як складної та динамічної системи, що залежить від багатьох факторів, та головним чином від політики його суб'єктів. Такі явища як війна і мир, співробітництво і конфлікти, довіра і ворожнеча безпосередньо впливають на формування міжнародного правопорядку та узгодження інтересів держав між собою, основним інструментом чого виступають принципи міжнародного права.

Наявність пандемії та епідемії завжди призводить до погіршення ситуації з дотриманням прав людини, оскільки порушення прав людини під час даних обставин набувають масового та системного характеру. Поза сумнівом саме через такі обставини посилюється прикордонний контроль, створення санітарних комісій, укладання міжнародних угод в санітарно-епідеміологічній сфері та введення карантинних заходів.

Досліджуючи ряд правових актів як національного так і міжнародного характеру можна дійти до висновку, що пандемія тимчасово обмежує такі права, а саме обмеження права громадян на свободу пересування: заборона для певних категорій осіб переміщуватись через державний кордон та контрольню-

пропускні пункти, скасування транспортного сполучення; обмеження права на свободу мирних зібрань – заборона збиратись більш ніж певна кількість осіб ; обмеження права на освіту – заборона здобувачам знаходитися в закладах освіти та примусовий перехід на дистанційну форму навчання, що погіршує загальний ступінь освіченості; обмеження права на працю – заборона відвідування робочих місць або офіційного працевлаштування у зв'язку з відсутністю вакцинації від COVID-19; обмеження права людини на медичну допомогу – у зв'язку з припиненням планових операцій, окрім невідкладних та термінових; обмеження права на відвідування культурно-масових заходів.

Враховуючи все вищесказане можна дійти до висновку, що пандемія COVID-19 принесла ряд змін в міжнародному суспільстві. Вона перевіряє на витримку глав держав, урядів та всю міжнародну спільноту. Але слід зауважити, що очільникам держав потрібно попередити порушення з дотримання прав людини та повинні мінімізувати загрозу порушення цих прав у період складних ситуацій для держави.

Саме напрям співпраці у сфері охорони здоров'я був основним та довготривалим, і лише в ХХ столітті сферою співпраці держав стала допомога у створенні та підтримці національних систем охорони здоров'я, забезпечення та гарантування колективного та індивідуального здоров'я. Основною рушійною силою щодо забезпечення швидкого реагування на виклики людства, щодо епідемії та пандемій стала Всесвітня організація охорони здоров'я [1, с. 2].

Хоча принцип поваги до прав людини й основних свобод не має самостійного закріплення у статті 2 Статуту ООН, він мається на увазі у контексті п.3. статті 1 де вказується, що «здійснювати міжнародне співробітництво ... заохочення і розвитку поваги до прав людини й основних свобод для всіх без виключення» , а також ст. 55 та ст 56., в якій проголошується, що «з метою створення умов стабільності і благополуччя, необхідних для мирних і дружніх відносин між націями... Організація Об'єднаних Націй сприяє загальному поважанню і дотриманню прав людини й основних свобод для всіх, без розрізнення раси, статі, мови і релігії [2].

Пандемія ставить ряд викликів для міжнародного товариства, які потребують невідкладного вирішення. Таким гострим та болючим було питання термінових вакцинацій. Низка провідних країн такі як Німеччина, Китай, США, та ряд інших країн стали на допомогу ВООЗ у виробленні та дослідженні вакцини від пандемії. Гуманітарна допомога країнам, які потребували медичного обладнання та вакцин стала провідним питанням у співпраці між державами.

Незважаючи на пандемію широкомасштабним є розвиток міжнародного права у сфері співробітництва між країнами. Ідея всебічного співробітництва закріплена в преамбулі та п. 3 ст. 1 Статуті ООН, відповідно до яких держави-

члени ООН мають здійснювати міжнародне співробітництво у вирішенні міжнародних проблем економічного, соціального, культурного і гуманітарного характеру.[2]

Таким чином, можна дійти до висновку, що пандемія COVID-19 не перша та не єдина з якою бореться людство. Усвідомлення уразливості людства призведе до всебічного розвитку та реалізації заходів для забезпечення протидії викликам, які ставить сучасний світ. Як і будь-який виклик його потрібно приймати та робити висновки для того, щоб це більше не повторювалося. Міжнародна спільнота повинна прийняти те, що пандемії призводять як до позитивних, так і негативних змін, а саме: посилення співпраці держав у сфері охорони здоров'я на всіх рівнях, підвищення авторитету Всесвітньої організації охорони здоров'я [3]. Варто зауважити, що міжнародна практика карантинних обмежень прав та свобод особи потребує подальших наукових досліджень.

ЛІТЕРАТУРА;

1. Коронавірус: 13 держав ЄС стурбовані через стан демократії в умовах карантину. URL: <https://www.eurointegration.com.ua/news/2020/04/2/7108267/> (дата звернення 30.03.2022 р.).

2. Статут Організації Об'єднаних Націй і Статут Міжнародного Суду: Міжнародний документ від 26.06.1945 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_010#Text (дата звернення 30.03.2022).

3. Які карантинні обмеження зараз діють у країнах світу. URL: https://zib.com.ua/ua/142070-covid19_i_konvenciya_u_yakiy_miri_borotba_z_koronavirusnoyu.html (дата звернення 30.03.2022 р.)

УДК 343.54; 344.22;341.485; 543.545

Руфанова В. М.

*к.ю.н., доцент, докторантка кафедри
кримінального права та кримінології,
Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ*

СЕКСУАЛЬНЕ НАСИЛЬСТВО ЯК ЗБРОЯ ВІЙНИ В УКРАЇНІ

Статтею 7 Римського статуту міжнародного кримінального суду визначено, що сексуальне насильство під час військового конфлікту є одним із видів злочинів проти людяності. Також, згідно ст. 8 Римського статуту